

**Nederlandse
Melkveehouders
Vakbond**

NMVisie

Najaar 2018

NMVisie

**Korte- en langetermijn visie van de
Nederlandse Melkveehouders Vakbond
op de melkveehouderij in Nederland**

Najaar 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	1		
1. Zuivelbeleid	3		
a. Inkomen, daar draait het om	3		
b. Melkprijs	3		
c. Bovenwettelijke maatregelen	4		
d. EMB en crisisinstrument MVP	4		
2. Bodem en bemesting	5		
a. Mestwetgeving	5		
b. Waterkwaliteit	6		
c. Derogatie	6		
d. Mestvergisting en –verwerking	7		
e. Mestuitrijden	7		
f. Ammoniak	7		
3. Klimaat	9		
a. Koolstofkringloop	9		
b. Bijdrage melkveehouderij	10		
4. Diergezondheid en dierenwelzijn	11		
a. Preventieve maatregelen bij uitbraak besmettelijke dierziekten	11		
b. Curatieve maatregelen bij dierziekten	12		
c. Dierenwelzijn	12		
5. Fauna en Natura 2000	13		
a. Natura 2000	13		
b. Fauna	13		
c. Natuurbeleid	14		
6. Randvoorwaarden melkveehouderij	15		
a. Fosfaatrechten	15		
b. Bedrijfsoverdracht en bedrijfsopvolging	16		
c. Grondgebondenheid	17		
d. Pacht	17		
e. Asbest	17		
f. Zonnepanelen	18		
7. Internationaal	19		
a. GLB	19		
b. Vrije handelsverdragen	20		
8. Organisatiestructuur	21		
a. Regio's	21		
b. Algemene ledenvergadering	21		
c. Organogram	22		
Slotwoord	23		
Lijst met verwijzingen	25		

Inleiding

De toekomst van de melkveehouderij is een veelbesproken onderwerp. Het doorbreken van het fosfaatplafond in 2015 en de onzekere situatie rondom derogatie heeft de kritiek op de melkveehouderij doen toenemen. Een impasse die voorkomen had kunnen worden. In 2008 waarschuwde de Nederlandse Melkveehouders Vakbond voor afschaffing van het melkquotum. 'Een historische vergissing'¹, luidde de NMV waarschuwing destijds. In 2015 kreeg NMV met terugwerkende kracht gelijk.

Een visie moet dienen als leidraad en helder zijn. De melkveehouderij kan niet zonder een breed gedragen visie. Enerzijds gedragen door de melkveesector zelf, anderzijds moet deze rekening houden met de maatschappelijke wens en dus draagvlak hebben. In de huidige, snel veranderende en digitaliserende wereld, is dat een actuele voorwaarde voor het bestaansrecht van de melkveehouderij.

NMV zal deze visie op alle beleidsdossiers actief uitdragen. Een visie die staat voor de toekomst van de melkveehouderij. Die draait om het behouden van bestaansrecht van deze mooie sector. Een visie die stuurt naar een gezond en toekomstbestendige manier van zuivelproductie. Duurzaam betekent voor NMV bovenal duurzaam voor de melkveehouder en zijn bedrijf. Als het inkomen van de boer goed is, zijn er mogelijkheden om stappen te zetten op beleidsgebieden of te voldoen aan vragen vanuit de maatschappij. Bovenwettelijke maatregelen die aan melkveehouders worden gesteld, moeten uit de markt betaald worden. Er zo voor zorgen dat die meerwaarde voor zowel burger als boer geldt.

Goede informatievoorziening en beleid waar een melkveehouder meerdere jaren mee vooruit kan, is essentieel voor de continuïteit van de melkveehouderij. In de jaren '50 was de maatschappelijke wens gericht op goedkope en efficiënte voedselproductie. Eén van de grondslagen waarop onze economie heeft kunnen floreren. Een transitie die vele decennia heeft beslagen. Nu moet er bewustwording komen dat een ontwikkeling naar weer een andere richting, wederom decennia zal kosten. Een gedegen visie draagt verder dan een ambtstermijn. Gezien het investeringsperspectief van een boerenbedrijf moet er sectorbreed voldoende tijd worden uitgetrokken om

te bewegen. Om zo het voortbestaan van de agrarische sector te kunnen waarborgen. Sectorpartijen dienen ten dienste van de melkveehouderij te werken en transparant te werk te gaan waarbij het belang van de melkveehouder altijd bovenaan staat.

1. Zuivelbeleid

- a. Inkomen, daar draait het om
- b. Melkprijs
- c. Bovenwettelijke maatregelen
- d. EMB en crisisinstrument MVP

Zuivel is vanzelfsprekend een belangrijk onderdeel van de melkveehouderij. NMV vindt dat zuivelbedrijven ten dienste moeten zijn van de melkveehouderij. NMV is van mening dat nu het melkquotum is afgeschaft er in Europees verband gezocht moet worden naar andere productieregulering als crisisinstrument.

a. 'Inkomen, daar draait het om'

NMV streeft naar een sociaal, economisch en maatschappelijk gedragen melkveehouderij. Een normaal gezinsbedrijf moet op een sociaal aanvaardbare manier, rekening houdend met eisen en wensen uit de maatschappij, een goed inkomen uit het bedrijf kunnen halen. Dat inkomen komt uit de markt, vanuit de verkoop van melk en de omzet en aanwas van verkochte koeien en kalveren. Hiervoor is een stabiele markt met een kostendekkende melkprijs noodzakelijk. In de toekomst dienen melkveehouders volgens NMV niet afhankelijk te zijn van toeslagen vanuit de overheid. Dit vereist een transitie op verschillende niveaus.

b. Melkprijs

Een vrije zuivelmarkt leidt tot grote schommelingen in melkproductie en melkprijzen. Lange periodes met overproductie en lage melkprijzen wisselen korte periodes met tekorten en hoge prijzen af. Een stabiele zuivelmarkt kan niet zonder regulering. NMV heeft zich daarom altijd ingezet voor het behoud en flexibilisering van de melkquotering. In 2007 zijn hiertoe de rapporten 'Afschaffing van de melkquotering: een historische vergissing!' ¹ en 'NMV-visie toekomstig zuivelbeleid' ² geschreven.

In 2015 is de melkquotering toch afgeschaft, met alle negatieve gevolgen van dien.

NMV vindt dat er in de toekomst naar een alternatief systeem gewerkt moet worden, het 'Markt Verantwoordelijkheid Programma' ³ zou hier volgens NMV een goede optie voor zijn.

c. Bovenwettelijke maatregelen

Het inkomen van de melkveehouders staat al jaren onder druk. Steeds vaker worden bovenwettelijke maatregelen opgenomen in leveringsvoorwaarden van melkfabrieken. NMV vindt dat dergelijke kostprijsverhogende maatregelen altijd vergoed moeten worden aan de melkveehouder. Ook moet de positie van melkveehouders binnen de gehele keten worden versterkt.

d. European Milk Board (EMB) en Markt Verantwoordelijkheid Programma (MVP)³

In 2006 heeft NMV samen met andere Europese sectorpartijen de EMB opgericht. Dit om melkveehouders in Europa te bundelen en een kostendekkende melkprijs te realiseren. De EMB is inmiddels een organisatie met 100.000 leden vanuit 20 organisaties in 15 landen. De EMB is binnen de EU een volwaardige gesprekspartner. Door het lidmaatschap van de EMB behartigt NMV de belangen van haar leden op Europees niveau. Binnen de EMB is gezocht naar oplossingen om in de huidige vrije markt een zuivelcrisis te voorkomen en de markt, indien nodig, te stabiliseren. Hiertoe heeft zij het MVP ontwikkeld. Dat is een crisisinstrument welke ingezet kan worden op het moment dat door een melkoverschot de melkprijs te ver onder de kostprijs dreigt te zakken. NMV is van mening dat het MVP een goed middel is om een zuivelcrisis te voorkomen en is van mening dat het crisisinstrument geïmplementeerd moet worden in Europees landbouwbeleid. Er moet een wettelijke basis komen om de maatregel in Europees verband op te kunnen leggen.

2. Bodem en Bemesting

- a. Mestwetgeving
- b. Waterkwaliteit
- c. Derogatie
- d. Mesvergisting en –verwerking
- e. Mestuitrijden
- f. Ammoniak

Mest is een belangrijk onderwerp op een melkveebedrijf. Het overgrote deel van alle regels waar een melkveehouder in zijn carrière rekening mee moet houden is gerelateerd aan de meststoffenwet. Verliezen van meststoffen moet zoveel mogelijk beperkt worden. Dat is belangrijk om emissies naar lucht en water te voorkomen. Organische mest is belangrijk voor de bodemvruchtbaarheid en het organische stofgehalte in de bodem. NMV is voorstander van het zo veel mogelijk sluiten van kringlopen en het maximaal benutten van de bedrijfseigen dierlijke mest. NMV vindt dat er tevens meer aandacht moet komen voor de basis van onze landbouwbedrijven: De Bodem!

a. Mestwetgeving

Mestwetgeving is erop gericht om nutriëntenverliezen naar lucht en water te voorkomen en te beperken. NMV vindt waterkwaliteit en het voorkomen van depositie ook belangrijk. Maar het kan niet zo zijn dat beleid gebaseerd wordt op aannames. Maatregelen mogen volgens NMV pas geïmplementeerd worden als onderbouwd kan worden dat deze terecht worden opgelegd. Er moet meer onderzoek komen naar welke bronnen in welke mate bijdragen aan vervuiling van water of aan stikstofdepositie. Er wordt nu nog te vaak eenzijdig naar de landbouw gewezen waarbij andere bronnen buiten beschouwing gelaten worden.

b. Waterkwaliteit

NMV pleit voor eenduidigheid in waternormen zowel landelijk binnen de verschillende waterschappen als Europees gezien. Er zijn grote verschillen tussen bijvoorbeeld Nederland en België, water dat 'schoon' België uitstroomt, is 'vies' op het moment dat het in Nederland stroomt. Het is noodzakelijk dat er in Europees verband afstemming is over de normering om een reëel beeld te scheppen van de prestaties inzake waterkwaliteit van de verschillende lidstaten. Uniforme en reële normering is daarom van groot belang. Hierin horen ook de achtergronddeposities, bijvoorbeeld vanuit kwelwater, meegenomen te worden.

c. Derogatie

Nederland heeft een erg groeizaam klimaat met voldoende regenval en gedurende het grootste deel van het jaar gunstige temperaturen. Hierdoor kent grasland een lang groeiseizoen. Dit is structureel anders in vele andere Europese landen. De huidige situatie is zo dat Nederland na een periode van derogatie-verlening opnieuw moet onderhandelen met de Europese Commissie over een nieuwe derogatie verlening. De 170 kg stikstof uit dierlijke mest per hectare is voor het groeizame klimaat in Nederland nooit toereikend. Een structurele uitzondering op de Europese norm zou gerechtvaardigd zijn. Een actieprogramma kan hier prima naast blijven bestaan als stuurmiddel om waterkwaliteit te waarborgen.

NMV vindt de maximale inzet van bedrijfseigen dierlijke meststoffen ontzettend belangrijk. Dat past in de visie van de minister die inzet op kringlooplandbouw. Derogatie draagt juist in grote mate bij aan een goede waterkwaliteit omdat hierdoor het telen van grasland bevordert wordt, wat weinig uitspoelinggevoelig is. Volgens NMV gaat de huidige derogatie echter niet ver genoeg, omdat binnen de huidige bemestingsnormen veehouders nog steeds worden gedwongen mest af te voeren, en kunstmest aan te voeren. Dierlijke bemesting draagt meer bij aan de opbouw van organische stof dan kunstmest. Een hoger organische stofgehalte in de bodem is op vele gebieden gunstig. NMV pleit daarom voor een bemestingsnorm van 300 kilogram stikstof uit dierlijke mest op grasland. Het rapport van Herman de Boer (nitrate leaching...2017⁴) geeft aan dat extra bemesting van stikstof uit dierlijke mest prima te verantwoorden is en dat stikstof uit organische meststoffen minder uitspoelinggevoelig is dan kunstmest.

d. Mestvergisting en verwerking

Bij het vergisten van mest verdwijnt een aanzienlijk deel (zeker 30%) van de organische stof terwijl organische stof juist van essentieel belang is voor de bodem. De hoeveelheid organische stof is medebepalend voor het bodemleven. De laatste jaren is het belang van organische stof steeds duidelijker geworden. Ook om bijvoorbeeld water vast te houden in de bodem (het tegengaan van verdroging) en om CO₂ vast te leggen. NMV vindt mestvergisting (mede) daarom een ongewenste ontwikkeling, om die reden hebben we tevens het symposium 'mestvergissing' georganiseerd en is het rapport 'NMVisie op mest'⁵ geschreven. Daarnaast zijn er, om een monovergister aan de gang te houden, zo'n 200 koeien nodig. Deze koeien moeten bovendien jaarrond op stal staan, om voldoende mest voor de vergister beschikbaar te stellen. Beide factoren zijn ontwikkelingen die haaks staan op wat maatschappelijk gewenst is. Rundveemest verwerken is duur. Rundveemest is veel geschikter voor rechtstreekse aanwending op de grond. De belangrijkste mineralen (stikstof, fosfaat en kalium) zijn in een goede verhouding aanwezig en het organische stofgehalte is veel hoger. In toenemende mate zien akkerbouwers de voordelen van het gebruik van rundveemest voor gewas en bodem en is de vraag naar rundveemest gestegen. Het verwerken van rundveemest is daarom volgens NMV niet de oplossingsrichting die gekozen moet worden.

e. Mest uitrijden

NMV vindt dat het groeiende klimaat en de effecten van klimaatverandering in Nederland daarbij ook verantwoord zijn dat het uitrijdseizoen voor dierlijke mest versoepeld dient te worden. De huidige termijn leert dat er vaak jaarlijks verlenging aangevraagd moet worden, een structurele uitrijdtermijn tot en met 15 september zou legitiem zijn. Dit voorkomt onduidelijkheid door trage besluitvorming die mestuitrijden onder suboptimale omstandigheden ten gevolge heeft.

f. Ammoniak

NMV vindt dat we meer toe moeten naar beleid met een sterk fundament. Dat betekent dat er meer gemeten dan berekend moet worden. Op dit moment blijkt er veel buiten beeld van de berekeningen te vallen. Zo is onbekend welke mest op welke wijze wordt uitgereden, waardoor er grotere stikstofverliezen worden berekend dan

daadwerkelijk het geval is. Door het toevoegen van water bij sleepslangen, ontstaat bijvoorbeeld minder stikstofverlies. Er is nog veel onduidelijk wat in de berekeningen niet is terug te zien. Niet voor niets hanteert NMV altijd de slogan 'Meten is weten'. Ook wil NMV meer onderzoek voor bronmaatregelen zoals Aeromix. Dit systeem voegt zuurstof in de vorm van luchtbellen toe aan mest, waardoor er geen anaeroob maar aeroob proces ontstaat. De veronderstelling is dat hierdoor minder mestgassen zoals ammoniak ontstaan. In Ierland zijn reeds gunstige onderzoeksresultaten. NMV wil toe naar integrale wetgeving die niet alleen op emissies gericht is. Het totaal plaatje is belangrijk en deelbeleid beïnvloedt ook andere beleidsterreinen. NMV pleit voor meer, goed, onderzoek naar dit thema. Dit moet betrokken worden in de 'herbezinning op mestbeleid' die de minister heeft aangekondigd.

3. Klimaat

- a. Koolstofkringloop
- b. Mogelijkheden

Klimaat zal één van de belangrijkste onderwerpen zijn waar de melkveehouderij in de toekomst mee te maken heeft. De melkveehouderij wordt een aantal bijdragen aan broeikasgassen aangerekend: Het grootste aandeel (70%) is methaan (CH_4) wat vrijkomt door fermentatie in de pens bij herkauwers. Daarnaast is er binnen de melkveehouderij nog sprake van uitstoot van di-stikstofoxide, oftewel lachgas (N_2O) en koolstofdioxide (CO_2).

a. Koolstofkringloop

De landbouw is de sector die al de grootste reductie wat betreft emissie van broeikasgassen heeft bewerkstelligd. Waar het methaan aangaat is er op dit moment een onrealistische discussie ontstaan. Methaan de belangrijkste bron in de carbon footprint op een melkveebedrijf. De vraag is of methaan niet buiten beschouwing gelaten zou moeten worden: ten gevolge van pensfermentatie in de koe kan een koolstofelement die het via het gras opneemt, worden omgezet naar methaan. De koe produceert zelf geen koolstofelement. Wat zij opneemt is derhalve eerder onttrokken uit de atmosfeer en (tijdelijk) vastgelegd in gras. Bekend is dat methaan na zo'n 12 jaar weer wordt omgezet naar CO_2 . Dan is de cirkel weer rond, en het koolstofelement wederom opneembaar voor gras. Dat is de zogenaamde korte koolstofkringloop, die nagenoeg in evenwicht functioneert. Hiermee bedoelt NMV dat methaanconcentraties over een langere periode bekeken gelijk blijven, indien de veestapel niet significant wijzigt. Dit is tevens de reden dat niet alleen langdurige vastlegging in biomassa gecorrigeerd zou moeten worden op de broeikasgasrekening van de melkveehouders, maar ook de tijdelijke vastlegging in voedergewassen.

b. Mogelijkheden

Opwarming van de aarde gaat over een **toename** van broeikasgasconcentraties in de atmosfeer. Dat is met name het geval bij het gebruik van fossiele brandstof, omdat hier geen, of te weinig, vastlegging tegenover staat. NMV is daarom voor het vervangen van kunstmest voor dierlijke bemesting. Dit voorkomt verbruik van veel fossiele brandstof wat nodig is voor de productie van kunstmest. Ook voorkomt het onnodige vervoersbewegingen (mestafvoer en kunstmest aanvoer) waar ook fossiele brandstof voor verbruikt wordt. Daarbij bevordert bemesting met dierlijke meststoffen de organische stofopbouw in de bodem waardoor er weer meer CO_2 langdurig wordt vastgelegd. NMV wil dat wetgeving melkveehouders zal faciliteren. Dit kan bijvoorbeeld door melkveehouders te belonen voor blijvend grasland. Ook vindt NMV het goed om te kijken waar de landbouw stappen kan zetten in het verminderen van fossiel brandstofverbruik op het bedrijf. Dit kan door ontwikkelingen richting elektrische landbouwmachines te bevorderen, in combinatie met zonnepanelen of windenergie.

4. Diergezondheid

- a. Preventieve maatregelen bij besmettelijke dierziekten
- b. Curatieve maatregelen bij dierziekten
- c. Dierenwelzijn

Nederland is koploper als het gaat om goede diergezondheid en dierziekte gerelateerd medicijngebruik. Daar verdienen de Nederlandse melkveehouders grote waardering voor. De koe staat aan de basis van het inkomen van de melkveehouder. Een gezonde en robuuste koe is daarmee inherent aan een gezond en robuust melkveebedrijf. Het belang van een correcte aanpak van dierziektes is daarom groot. Het ruimen van een volledige veestapel bij besmettelijke dierziekte is wat NMV betreft niet meer van deze tijd. Dit is onwenselijk vanwege de (financiële) impact op het gezinsbedrijf maar ook maatschappelijk ongewenst.

a. Preventieve maatregelen bij besmettelijke dierziekten

NMV is van mening dat wanneer preventieve enting voor besmettelijke dierziekten mogelijk is hier ruimte voor geboden moet worden. Het verbod op enten wegens handelsbelangen is discutabel, wanneer een dergelijke ziekte, zoals mond en klauwzeer, na besmetting zal leiden tot ruiming van het bedrijf en de omliggende bedrijven. De financiële consequenties van dergelijke ingrepen zijn niet acceptabel. Dierziekten die relatief onschuldig zijn en geen zoönose zijn mogen nooit leiden tot ruiming van volledige veestapels. Ook vindt NMV dat bij import van runderen er een betere controle op de gezondheidsstatus van dergelijke dieren moet zijn. Om een goede gezondheidsstatus van onze veestapel te kunnen waarborgen moet insleep van ziekte worden voorkomen. NMV vindt dat streven naar level playing field binnen Europa hierbij noodzakelijk is.

b. Curatieve maatregelen bij dierziekten

NMV is blij met het effectieve antibioticabeleid waarbij door melkveehouders een enorme reductie van antibioticagebruik bewerkstelligd is. Dit heeft ertoe geleid dat Nederlandse melkveebedrijven een zeer lage dierdagdosering hebben. Het gebruik van medicatie bij dierziektes zal altijd noodzakelijk blijven. NMV vindt het belangrijk dat de melkveehouder hier intensief in samenwerkt met de dierenarts. Dit doen zij bijvoorbeeld door samen het bedrijfsbehandelplan vast te stellen. NMV is daarbij stellig van mening dat dierziektes, waarbij is vastgesteld dat dit de melkqualiteit niet beïnvloedt, niet mag leiden tot een leverantiestop.

Er zullen altijd bedrijven zijn die extra ondersteuning nodig hebben om aan alle hoge kwaliteitsvoorwaarden te voldoen. Dit mag echter nooit leiden tot collectieve aanscherping van bestaande regels of extra controles.

c. Dierenwelzijn

NMV vindt dierenwelzijn ontzettend belangrijk. Verschillende waarden zoals natuurlijk gedrag zijn in toenemende mate onderwerp van het maatschappelijke debat. NMV is een voorstander van weidegang, indien dit mogelijk is. Weidegang is een essentieel onderdeel van het imago van de melkveehouderij. De overheid zou dit kunnen bevorderen door vrijwillige ruilverkaveling te faciliteren. De melkveehouder is zelf vrij om keuzes te maken op welk gebied hij investeert. NMV is een voorstander van onderzoek naar diervriendelijke huisvestingssystemen.

5. Fauna en Natura 2000

- a. Natura 2000
- b. Fauna
- c. Natuurbeleid

Landbouw is onlosmakelijk verbonden met natuur. Landbouw draagt bovendien bij aan een variërend landschap. Om meer en beter aan de maatschappelijk wens tegemoet te kunnen komen, in de vorm van 'natuur inclusieve landbouw' is een goede financiële beloning noodzakelijk.

a. Natura 2000

Natura 2000-gebieden en landbouw kunnen volgens NMV naast elkaar bestaan. NMV is echter kritisch op het effect dat landbouwactiviteiten zouden hebben op natuurgebieden. Dat ammoniakemissie uit de landbouw bijdraagt aan depositiewaarde in natuurgebieden ontkent NMV niet, maar er moet realistisch en integraal gekeken worden. Dat houdt in dat ook andere bronnen meegenomen dienen te worden. Daarnaast moet er gemeten en gerekend worden met juiste data-gegevens en onderzoeken behoren vanzelfsprekend wetenschappelijk deugdelijk onderbouwd te zijn. Wanneer de landbouw maatregelen moet nemen om de ammoniakemissie te verminderen moeten die maatregelen ook daadwerkelijk bijdragen aan een afname. Tevens dienen de maatregelen haalbaar en betaalbaar te zijn.

b. Fauna

Populaties van dieren die in het wild leven, moeten in evenwicht zijn. Daarom is faunabeheer van groot belang. Ook predatiebeheer is hierin onontbeerlijk, zeker met betrekking tot weidevogelbeheer.

Faunaschade moet bestreden kunnen worden en de schade kan en mag niet alleen als bedrijfsrisico gezien worden. Heel veel faunaschade wordt al door de landbouw

gedragen zonder enige tegemoetkomingen. Met een gebrek aan instrumenten om schades te voorkomen mag de rekening niet eenzijdig aan de landbouw gepresenteerd worden.

c. Natuurbeleid

NMV is en blijft zeer kritisch op het decentraliseren van het natuurbeleid. Het geeft veel onduidelijkheid en tot nu toe weinig voordelen. Een landelijk beleid zou meer helderheid geven. Natuurgebieden mogen geen schaduwwerking hebben op aangrenzende landbouwgronden. Ook mogen er geen landbouwkundige beperkingen door overheden opgelegd worden. NMV vindt daarnaast dat er al voldoende natuurgebieden zijn in Nederland en is daarom tegen het omzetten van goede landbouwgronden in natuur. Natuur mag daarbij de volksgezondheid en de diergezondheid op geen enkele manier in de weg staan.

Natuur inclusieve landbouw is alleen mogelijk met een goede en redelijke financiële beloning en moet een keuze zijn van de agrariër.

6. Randvoorwaarden in de melkveehouderij

- a. Fosfaatrechten
- b. Bedrijfsoverdracht en bedrijfsopvolging
- c. Grondgebondenheid
- d. Pacht
- e. Asbest
- f. Zonnepanelen

De melkveehouder heeft naast alles wat direct aan zijn dagelijkse werkzaamheden gerelateerd is vele gebieden waarop hij moet acteren en die van invloed zijn op zijn bedrijfsvoering en de toekomst van het bedrijf. In dit gebied bevinden zich veel zaken die een kostprijs opdrijvend effect hebben, wat de continuïteit van het melkveebedrijf in gevaar brengt. NMV is van mening dat er een klimaat geschapt moet worden waarbij prijsopdrijvende effecten geminimaliseerd worden.

a. Fosfaatrechten

NMV voorspelde al in 2008 dat afschaffen van het melkquotum, zou leiden tot een andere vorm van productierechten ('afschaffing melkquotum, een historische vergissing'¹). NMV waarschuwde al voor het geldende fosfaatplafond, die in die tijd ook al eens overschreden werd. NMV was geen voorstander van fosfaatrechten, maar beseft dat we hier nu mee verder moeten. Daarom is onze inzet nu gericht op het optimaliseren van het fosfaatrechtensysteem om ervoor te zorgen dat deze zo gunstig mogelijk kan worden ingezet door melkveehouders. Gezien de grote waarde die fosfaatrechten vertegenwoordigen is de melkveehouderij erbij gebaat dat er een werkbaar systeem komt waarbij een goede benutting van fosfaatrechten gestimuleerd wordt. NMV roept de overheid op hier verantwoordelijkheid in te nemen.

Enkele speerpunten van NMV inzake fosfaatrechten:

- 5 % van het bedrijfsmelkveefosfaat moet ieder jaar afromingsvrij kunnen worden verleased
- NMV wil dat er een rekening courant systeem geïntroduceerd wordt waarbij melkveehouders een geringe onder- of overschrijving kan verrekenen met het voorgaande jaar.
- Melkveehouders moeten tot en met 31 januari de gelegenheid krijgen het voorgaande fosfaatboekjaar te herstellen. In januari wordt duidelijk wat de werkelijke productie is en zijn er mogelijkheden voor lease/aankoop.

b. Bedrijfsoverdracht en bedrijfsopvolging

Bedrijfsoverdracht moet rendabel zijn voor zowel opvolger als overdrager. In Nederland is een boerenbedrijf zeer kapitaal intensief geworden. Fondsen die geboden worden aan jonge boeren zijn vaak onder voorbehoud van extra investeringen, daar schiet een jonge boer die een goedlopend 'on going concern' wil overnemen niets mee op. NMV vindt dat een dergelijk subsidiefonds gedurende de eerste tien jaar na bedrijfsoverdracht van een melkveehouderij mogelijk moet zijn en bedrijfsovernames verzilverd moet kunnen worden.

Omdat de Nederlandse overheid nu insteekt op een grondgebonden melkveehouderij betekent dit dat de boekwaarde van een melkveebedrijf hoger wordt, wat met de huidige grondprijzen betekent dat een familiebedrijf moeilijker is over te dragen. Daarom moet hier een fiscale voorziening voor geboden worden onder voorbehoud dat het bedrijf wel wordt voortgezet gedurende een periode van bijvoorbeeld tien jaar. Om leegloop in de landbouw tegen te gaan, en familiebedrijven te kunnen behouden, zou de overheid een hypotheek garantstellingsfonds moeten overwegen, waar jonge boeren gedurende de eerste 10 jaar na bedrijfsovernames aanspraak op kunnen maken, zodat zij een financiering tegen een lagere rente kunnen afsluiten.

c. Grondgebondenheid

NMV is voorstander van een grondgebonden melkveehouderij. Toch wil NMV voorkomen dat hier te strakke wettelijke kaders voor ontstaan. Het gevaar bij te strakke kaders is dat bij onbedoeld verlies van (pacht) gronden de continuïteit van een melkveebedrijf in gevaar raakt. Er zijn teveel kostprijsverhogende maatregelen die reeds zijn ingevoerd. NMV vindt dat ieder melkveebedrijf minimaal 50% van de bedrijfseigen drogestofbehoefte moet produceren. NMV vindt dat er positieve prikkels moeten worden geïmplementeerd om grondgebondenheid verder te stimuleren. Uiteindelijk dient dit een ondernemerskeuze te zijn. Zoals in een eerder hoofdstuk beschreven is rundveemest ook goed voor akkerbouwgrond. Bij een volledig grondgebonden melkveehouderij kan de akkerbouw niet meer profiteren van deze mest, die het organische stofgehalte in landbouwbodems kan bevorderen.

d. Pacht

De landbouwvisie van de minister steekt sterk in op kringlooplandbouw. Volgens NMV betekent dit op bedrijfsniveau goed zorgdragen voor alle schakels binnen de bedrijfskringloop. De landbouwgronden zijn de letterlijke basis van een boerenbedrijf. Kortdurende pacht met hoge pachtprizen staan zorgvuldig landbouwgebruik in de weg. Denk aan bijvoorbeeld pacht op inschrijving. Er is een discrepantie tussen enerzijds goed zorgdragen voor landbouwgronden, en anderzijds een overheidsinstantie die per opbod landbouwgronden verpacht. Pachtprizen moeten gerelateerd zijn aan landbouwopbrengsten. Bij het verliezen van pachtgrond zou een bedrijf gedurende drie jaar in de gelegenheid gesteld moeten worden om opnieuw aan zijn fosfaatreferentie te kunnen voldoen zonder met de consequenties van de Wet grondgebonden groei geconfronteerd te worden.

e. Asbest

Voor 2024 moeten asbestdaken gesaneerd worden. Er is een subsidie opengesteld welke voor 2018 al fors is overschreden. NMV vindt dat deze subsidie ontoereikend is en dient te worden uitgebreid. Melkveehouders worden met hoge saneringskosten geconfronteerd terwijl de daken die in de jaren negentig zijn aangelegd nog niet aan vervanging toe zijn. Ook moeten bedrijven zonder opvolging, die binnen 10 jaar van-

af 2018 willen stoppen, vrijgesteld worden van de verplichting asbest te saneren. Dit voorkomt voortijdige stoppers.

f. Zonnepanelen

NMV is voorstander van zonnepanelen op landbouwdaken. De grote oppervlakten van stallen bieden bij uitstek de mogelijkheid om duurzame energie op te wekken. De melkveehouderij is hiermee een sector die al snel in grote mate zelfvoorzienend kan zijn waar het elektriciteit betreft. Het is niet acceptabel dat vruchtbare landbouwgronden worden opgeofferd voor zonneparken. De eerder genoemde kringlooplandbouw staat ook voor dat deel van de aarde gebruiken waar het 't meest geschikt voor is. Met zoveel alternatieven voorhanden, waar zonnepanelen geplaatst kunnen worden, mag dit geen prijsopdrijvend effect hebben op landbouwgronden.

7. Internationaal

- a. GLB
- b. Vrije Handelsverdragen

De Nederlandse melkveehouderij is sterk afhankelijk van verschillende marktfactoren. Dankzij onze exportpositie ontwikkelen deze factoren zich mede buiten de landsgrenzen. Sinds de afschaffing van het melkquotum is er een grillige melkmarkt ontstaan. NMV wil dat er in Europees verband gestreefd wordt naar marktreguleringsinstrumentaria. Er dient level playingfield binnen de EU te zijn op het gebied van GLB subsidies.

a. Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB)

Citaat uit verordening 804 uit 1968:

‘Het gemeenschappelijk landbouwbeleid heeft ten doel, met name in de sector melk, de markten te stabiliseren en de betrokken landbouwbevolking van een redelijke levensstandaard te verzekeren.’

NMV ondersteunt de oorspronkelijke doelstelling van het GLB. Inmiddels is de EU hier echter ver van afgedwaald. Om te kunnen concurreren op de wereldmarkt moeten de prijzen van landbouwproducten zakken en worden deze aangevuld met rechtstreekse betalingen. NMV vindt dat melkveehouders moeten kunnen leven van het product dat ze produceren: Melk en de omzet en aanwas van het vee. Bij kostendekkende opbrengstprijzen zijn toeslagen van de overheid niet nodig.

Ten gevolge van het huidige beleid is er geen zicht op structureel kostendekkende prijzen. Het GLB zou daar juist wel naar moeten leiden. Hiermee zouden toeslagrechten zelfs uit gefaseerd en afgeschaft kunnen worden. Betalingen vinden dan nog alleen plaats bij extra diensten aan de samenleving. Zolang het beleid echter zorgt voor het tegenovergestelde, instabiliteit en lage prijzen, hebben melkveehouders de directe betalingen keihard nodig om te overleven. In de huidige situatie vindt NMV deze dan ook noodzakelijk.

b. Vrije handelsverdragen

Nu de onderhandelingen in de WTO al jaren stil liggen probeert de EU steeds meer bilaterale handelsverdragen af te sluiten. De bekendste zijn TTIP met de VS, CETA met Canada en Mercosur met een aantal landen in Zuid-Amerika. Verder zijn er ook nog onderhandelingen met Nieuw-Zeeland, Australië en een groot aantal Aziatische landen. NMV heeft grote moeite met deze handelsverdragen. De EU heeft zeer hoge standaarden wat betreft het milieu, dierenwelzijn, waterkwaliteit, arbeidsomstandigheden, enz. Nederland doet daar vaak nog een schepje boven op. De landen waarmee onderhandeld wordt hebben vaak veel lagere standaarden. Hogere standaarden brengen ook hogere kosten met zich mee. NMV heeft hier geen moeite mee als deze hogere kosten terug komen in een hogere melkprijs. Als boeren uit deze landen middels een handelsverdrag echter vrij op de Europese markt mogen komen ontstaat oneerlijk concurrentie.

Zij hebben lagere kosten en kunnen producten uit de EU van de markt drukken. NMV vindt dat de EU alleen producten toe mag laten die aan dezelfde standaarden voldoen als producten die in de EU geproduceerd worden. Vrijhandel en hoge standaarden gaan niet samen. Bovendien maakt vrije import regulering zeer moeilijk. Indien de EU middels productiebeperking een zuivelcrisis probeert te voorkomen, kan het niet zo zijn dat overschotten vanuit de wereldmarkt de ontstane balans in vraag en aanbod weer verstoren. NMV vindt dat de EU haar boeren moet kunnen beschermen tegen goedkope importen.

8. Organisatiestructuur NMV

- a. Regio's
- b. Algemene ledenvergadering
- c. Organogram

NMV is een platte organisatie met korte lijnen. De organisatie is van onderaf, zogenaamd 'bottom up', gestuurd; dat betekent dat de leden altijd het laatste woord hebben bij belangrijke beslissingen.

a. Regio's

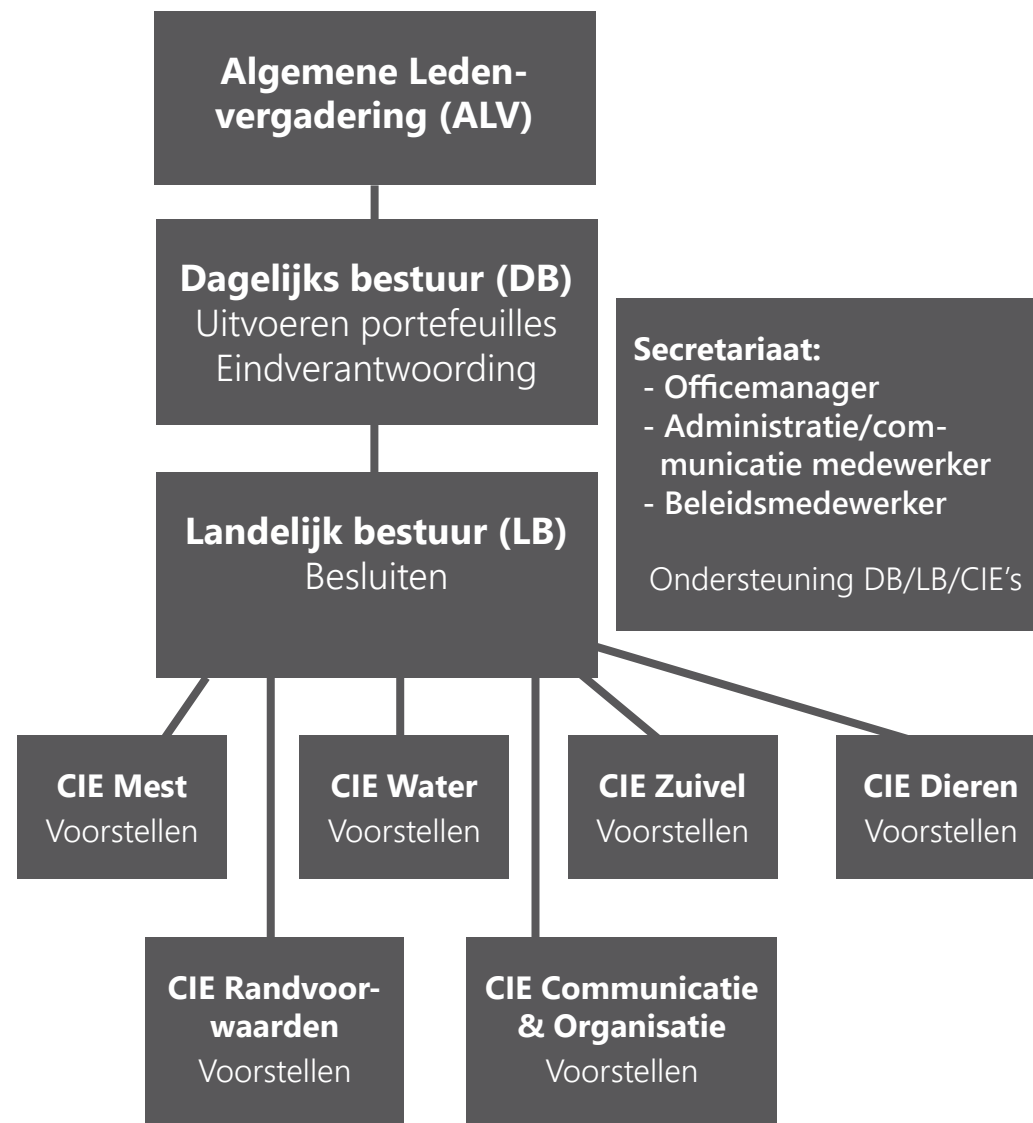
NMV werkt met provinciebesturen. De provinciebesturen zijn vertegenwoordigd in het landelijke bestuur met minimaal één afgevaardigde en de bestuursleden kunnen deelnemen aan maximaal twee verschillende commissies. Actuele en regionale zaken worden zo doorspeeld en betrokken in de portefeuilles die de dagelijks bestuursleden uitdragen. Het dagelijks bestuur heeft de dagelijkse leiding over NMV.

b. Algemene ledenvergadering (ALV)

NMV is belangenbehartiger en dient over belangrijke onderwerpen haar leden te vragen om te stemmen over het uit te dragen beleid. Uitkomst van de stemming op de ALV is altijd leidend. Mochten er nieuwe ontwikkelingen bekend worden die om een andere inzet vragen, in een onderwerp waarover de ALV zich heeft uitgesproken, dan dient dit middels een tweede ALV herzien te worden.

De algemeen Ledenvergadering is het hoogste orgaan bij NMV

c. Organogram

SLOTWOORD

Bedankt voor het lezen van de NMVisie. Een visie die tot stand kwam met behulp van uitsluitend praktiserende melkveehouders, of jongvee opfokkers. Samen met u willen wij de schouders eronder zetten om weer een sterke sector van de melkveehouderij te maken. Een visie moet gedragen worden en tegelijkertijd realistisch zijn. Met deze leidraad hebben wij getracht aan al die factoren recht te doen.

Hieronder nogmaals de belangrijkste speerpunten

- Bedrijfsfosfaatquotum gedeeltelijk afromingsvrij verleasen
- Implementatie van een rekening courant systeem voor fosfaatrechten
- Goede compensatie van bovenwettelijke maatregelen die door zuivelbedrijven worden opgelegd.
- Implementatie van het MVP-instrument om zuivelcrisis af te wentelen
- Beleid baseren op metingen in plaats van berekeningen
- Normeringen waar boeren op worden afgerekend gelijkrekken in alle EU-landen
- Meer ruimte voor toepassing van bedrijfseigen dierlijke meststoffen
- Verruiming van de uitrijtermijn voor mest vanwege klimaatverandering
- Koolstofkringloop in zijn geheel meerekenen in het klimaatdossier, dus óók de tijdelijke vastlegging in voedergewassen
- Geen leverantiestop bij dierziektes die de melkqualiteit niet beïnvloeden
- Behoud van diversiteit in de melkveehouderijsector
- Weidevogelbeheer is belangrijk, goede predatorenbestrijding is daarbij essentieel

- Niet kortdurend of per opbod uitgeven van pachtgrond (door overheid)
- Geen onttrekking van goede landbouwgronden voor natuur of zonnepanelen
- Een 10-jarig hypotheek garantstellingsfonds om tegen lagere rente de voortzetting van een melkveebedrijf (voor jonge boeren) mogelijk én aantrekkelijk te maken
- Vrije handelsverdragen uitsluitend toestaan als standaarden gelijk zijn aan EU of financiële compensatie

Lijst met verwijzingen

- 1: Afschaffing van de melkquotering: een historische vergissing!
- 2: NMV-visie toekomstig zuivelbeleid
- 3: Uitgebreide uitleg over het MVP op onze website: www.nmv.nu
- 4: NMVisie op mest

Meer informatie

Nederlandse Melkveehouders Vakbond
Krachtighuizerweg 28
3881 PD Putten
Tel.: 06 213 22 313
E-mail: info@nmv.nu
www.nmv.nu

**Nederlandse
Melkveehouders
Vakbond**